

Sammenhænge mellem produktionsskoler og erhvervsskoler

Landsdækkende spørgeskemaundersøgelse af samarbejde
mellem produktionsskoler og tekniske skoler

Udarbejdet af SFI-Survey

Bilag

Sammenhænge mellem produktions- skoler og erhvervsskoler

Landsdækkende spørgeskemaundersøgelse af samarbejde
mellem produktionsskoler og tekniske skoler

Udarbejdet af SFI-Survey

Bilag

Sammenhænge mellem produktionsskoler og erhvervsskoler

© Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Bemærk:

EVA sætter komma efter Dansk Sprognævn's anbefalinger, dvs. at der som hovedregel ikke sættes komma foran ledsætninger.

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 87-7958-284-2

SOCIAL
FORSKNINGS
INSTITUTTET

SFI-SURVEY

Samarbejde mellem produktionshøjskoler
og tekniske skoler

København,
2. marts 2006

Indholdsfortegnelse

1	INDLEDNING	4
1.1	FORMÅL	4
1.2	INDHOLD AF RAPPORTEN	4
2	STATUS OVER VIDEN OM PRODUKTIONS(HØJ)SKOLER	5
2.1	STATUS OVER VIDEN	5
3	DATAGRUNDLAG, VALIDERING OG BORTFALDSANALYSE	6
3.1	DATAGRUNDLAG	6
3.2	VALIDERING	6
3.3	VURDERING AF DATASÆT OG ANDRE GENERELLE HENSYN	7
3.4	"IRRELEVANTE" OG "UOPLYSTE"	8
3.5	BORTFALDSANALYSE	8
3.6	TOTALUNDERSØGELSE	9
4	SAMARBEJDE MELLEM PRODUKTIONSSKOLER OG TEKNISKE SKOLER	10
4.1	SAMARBEJDE MED TEKNISKE SKOLER: OMFANG OG KARAKTERISTIKA	10
4.2	TYPER AF SAMARBEJDE	12
4.3	SKRIFTLIG AFTALE	16
4.4	FINANSIERING	17
4.5	ANTAL ELEVER SOM DELTAGER I BROBYGNINGS-/KOMBINATIONSFORLØB	19
4.6	TILFREDSHED MED SAMARBEJDE	20
5	SAMARBEJDE MELLEM PRODUKTIONSSKOLER OG ANDRE KOMPETENCEGIVENDE UDDANNELSER	22
5.1	TYPER AF SAMARBEJDE	22
5.2	SAMMENHÆNG MELLEM SAMARBEJDE MED TEKNISKE SKOLER OG ANDRE KOMPETENCEGIVENDE UDDANNELSER	23
5.3	VURDERING AF HVOR MANGE ELEVER DER KAN DELTAGE I BROBYGNINGS-/KOMBINATIONSFORLØB	25
6	HVAD KARAKTERISERER SKOLER, SOM SAMARBEJDER MED TEKNISKE SKOLER?	26
6.1	AFSTAND	26

6.2 STØRRELSE	29
7 BROBYGNING OG KOMBINATIONSFORLØB: SUCCESKRITERIER OG BARRIERER	30
7.1 SUCCES – SUBJEKTIVE VURDERINGER	30
7.2 BARRIERER – SUBJEKTIVE VURDERINGER	31
8 HVAD KARAKTERISERER VURDERINGEN AF SUCCESBETINGELSER OG BARRIERER?	33
8.1 SKOLENS STØRRELSE	33
8.2 AFSTAND	35
8.3 OPLEVELSE AF TILFREDSHED	36
9 SKRIFTLIG AFTALE MED TEKNISKE SKOLER	37

1 Indledning

1.1 Formål

Der henvises til kommissorium og udbudsmateriale for den evalueringssammenhæng som nærværende rapport indgår som del af. Heraf fremgår det, at der som led i evalueringen skal gennemføres en spørgeskemaundersøgelse blandt alle produktionsskoler¹, hvor formålet er at afdække

- omfanget af samarbejde mellem produktionsskoler og tekniske skoler
- typer af samarbejde
- resultater af samarbejde
- skolernes vurdering af muligheder og barrierer for samarbejde

1.2 Indhold af rapporten

Kapitel 2 indeholder en status af viden på området. Kapitel 3 beskriver datagrundlaget for nærværende undersøgelse. Kapitel 4 – 9 fremlægger resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen.

Rapporten indeholder to appendiks; appendiks 1 indeholder spørgeskemaet, appendiks 2 indeholder de breve, som er sendt til svarpersonerne.

¹ Som hovedregel bruges termen "produktionsskole". Der tænkes imidlertid på både produktionsskoler og produktionshøjskoler.

2 Status over viden om produktions(høj)skoler

2.1 Status over viden

Dette afsnit giver en status over viden om produktionsskolernes samarbejde med tekniske skoler og andre kompetencegivende uddannelser. Den omfatter først og fremmest resultaterne af en spørgeskemaundersøgelse, som Undervisningsministeriet (UVM) gennemførte blandt produktionsskolerne i 2000. Afsnittet her fokuserer på den viden, som er sammenlignelig med spørgsmålene i nærværende undersøgelser.

Resultaterne af undersøgelsen², som dækker over 92 skolers besvarelser, er, at

- 22 produktionsskoler (26 pct.) havde en samarbejdsaftale med en erhvervsskole om et brobygnings-/kombinationsforløb,
- 34 skoler (60 pct.) havde planer om at indlede et samarbejde³.

For så vidt angår forskellige samarbejdspartnere konkluderer rapporten, at produktionsskolernes samarbejde primært er koncentreret omkring tekniske skoler, jf. nedenfor – og det gælder både brobygningsforløb/forløb efter 1/3-reglen og fast vejledningssamarbejde.

	Fast vejledningssamarbejde	Brobygningsforløb/forløb efter 1/3-reglen	I alt
Teknisk skole	27	18	45
Handelsskole	12	3	15
Landbrugsskole	6	4	10
SOSU	5	3	8
VUC og gymnasiale udd.	4	5	9

Kilde: Undervisningsministeriet, 2000. *Samspil mellem produktionsskoler og erhvervsskoler.*

UVM-rapporten konkluderer, at *"der de seneste år er sket en pæn stigning i antallet af produktionskoler, der har indledt et samarbejde med erhvervsskoler. Udviklingen er sket i forlængelse af de "samarbejds- og brobygningsprojekter", der blev sat i værk i begyndelsen og midten af 90'erne."*

Det skal bemærkes, at definitionerne af samarbejde er væsentlig forskellig fra UVM-rapporten i sammenligning med nærværende rapport, hvorfor det er vanskeligt at vurdere udviklingen. Men det kan dog give et indblik i, hvordan samarbejdet mellem produktionsskoler og kompetencegivende uddannelser tidligere er blevet opgjort.

² Undervisningsministeriet, 2000. *Samspil mellem produktionsskoler og erhvervsskoler.* De relevante sider, som rapporterer spørgeskemaundersøgelsen, er på side 29-30.

³ Derudover angiver undersøgelsen, at 31 skoler (46 pct.) indgår i et "reelt samarbejde". Det defineres ikke nærmere, hvad dette indbefatter, og det lader sig ikke umiddelbart aflæse af spørgeskemaet, hvorfor vi ser bort fra informationen i nærværende sammenhæng.

3 Datagrundlag, validering og bortfaldsanalyse

3.1 Datagrundlag

Datagrundlaget i denne rapport består af en spørgeskemaundersøgelse blandt alle produktionsskolerne, og der er således tale om en totalundersøgelse. Spørgeskemaet blev stilet til forstanderne på skolerne, idet disse formodedes at være dem, som bedst kunne besvare spørgsmålene. Metoden var postomdelte spørgeskemaer (jf. appendiks 1), som svarpersonerne selv skulle udfylde og sende retur.

Populationslisten over forstanderne blev tilvejebragt af FPP (*Foreningen for Produktionsskoler og Produktionshøjskoler*), som har de senest opdaterede lister. Populationslisten bestod af 103 produktionsskoler. Under dataindsamlingen erfarede vi, at tre skoler er nedlagt eller sammenlagt, hvorfor den endelige populationsstørrelse er på 100 skoler.

Dataindsamlingen forløb over en periode på ca. en måned fra d. 23. september til d. 24. oktober 2005. Aktiviteterne fremgår af nedenstående tabel.

Dataindsamling.

23. september 2005	Udsendelse af spørgeskemaer og kontaktbrev (jf. appendiks 1 og 2).
11. oktober 2005	Første rykker. Skriftlig. Rykkerbrev (appendiks 2) og spørgeskema vedlagt.
Uge 42 (17.-23. okt.)	Anden rykker. Telefonrykker. Kontakt med alle produktionsskoler.

I alt er der indkommet 93 gyldige besvarelser svarende til en svarprocent på 93. Alt i alt vurderes dette at være meget tilfredsstillende.

3.2 Validering

Som led i valideringen af spørgeskemaet er gennemført en pilot-test af spørgeskemaet og af kontaktbrevet, som er afrapporteret i en valideringsrapport. For hovedkonklusionerne heri henvises til valideringsrapporten, der kan rekvireres hos Henriette Pedersen, EVA, hp@eva.dk.

Som led i valideringen af spørgeskemaet og kontaktbrevet har SFI-SURVEY's projektledelse og EVA's metodekonsulent samt faglige konsulenter udarbejdet spørgeskemaet i en iterativ proces. SFI-SURVEY's projektledelse har overvejende vurderet spørgeskemaet ud fra metodiske kriterier, herunder om

- spørgsmålene er entydige og letforståelige,
- svarkategorierne er udtømmende, forståelsesmæssigt entydige og gensidigt udelukkende,
- henvisninger og filterspring er konsistente og fungerer indholdsmæssigt efter hensigten,
- kontaktbrevet indeholder lovpligtige information om frivillighed samt inddrager erfaringer om, hvilke forhold der er vigtige at orientere om,
- om design og spørgsmål indfanger det tema/område, som er tiltænkt.

3.3 Vurdering af datasæt og andre generelle hensyn

Formålet i dette afsnit er at fremsætte en række metodiske vurderinger af datasættet, som er af almen relevans for beskrivelserne i kapitel 4 til 9. De metodiske vurderinger, som vedrører enkeltspørgsmål, findes de steder, hvor informationen behandles i rapporten.

- Andelen af "uoplyste" er flere steder ganske betydelig – i hvert fald er den på niveau med, hvad man ofte erfarer i postomdelte spørgeskema. Derfor er det vigtigt at være opmærksom på, hvem beskrivelserne indbefatter, hvorfor dette angives i alle tabeller. Men når det gælder *holdningsspørgsmål*, er "uoplyste" som hovedregel ikke inkluderet i procentueringsgrundlaget, hvorfor tolkningen kun omfatter de produktionsskoler, som har givet valide svar til et givent spørgsmål. På de *objektive spørgsmål* (fx antal samarbejder, finansieringsformer mv.), hvor et filterspørgsmål typisk afgrænser de relevante skoler, er "uoplyste" typisk inkluderet således, at det også indbefatter de forstandere, som burde have svaret på spørgsmålet.
- Populationen er relativ lille, hvorfor det mange gange er nødvendigt at sammenlægge svar-kategorier, når der laves krydstabeller, med tab af variation til følge. Det betyder, at man i analyser med krydstabeller skal være varsom med de konklusioner, der angiver ingen sammenhænge mellem variable, da det lige så vel kan skyldes det lave antal cases. I disse sammenhænge bør man hæfte sig mere ved de absolutte tal. Derimod kan man sætte mere lid til de analyser og de procentvise forskelle, som konkluderer, at der er sammenhænge mellem to variable.
- Alle tabeller indeholder både absolutte tal og procentopgørelser. Det skyldes, at populationen er relativ lille, hvorfor læseren hurtigt kan blive forført af forholdsvis store procentvise forskelle, som i visse tilfælde blot dækker over ganske få skoler, hvis ikke der mindes om det faktiske antal skoler.
- Nogle steder summerer procentsatserne ikke op til 100 pct., men til fx 99 eller 101 pct. Dette skyldes, at en decimal på under 0,5 altid rundes ned, mens en decimal på 0,5 eller derover rundes op.
- Der er tre spørgsmål, som må udgå af analysen pga. fejl i spørgsmålsformuleringen, og som betyder, at det er vanskeligt at afgøre, hvad spørgsmålet dækker over. Det drejer sig for det første om et spørgsmål, der har til hensigt at vurdere omfanget af produktionsskolernes samarbejde med andre kompetencegivende uddannelser, samt et opfølgende spørgsmål om, hvor mange af disse samarbejder der er baseret på en skriftlig aftale (sp. 17.a og 17.b, jf. appendiks 1). Spørgsmål 17.a lyder: *"Hvor mange samarbejdsaktiviteter har din produktionsskole i alt med kompetencegivende uddannelser (andre tekniske skoler)"*. I stedet for "andre end tekniske skoler" står der altså "andre tekniske skoler". Ved at sammenholde spørgsmålet med et andet spørgsmål om samarbejde med tekniske skoler kan det konkluderes, at svarpersonerne ikke kun har tænkt på samarbejde med tekniske skoler, men også andre kompetencegivende uddannelser. Men det kan ikke afgøres, om svarpersonerne har tænkt på *både* tekniske skoler og andre kompetencegivende uddannelser, eller om de har gennemskuet, at der er en fejl i formuleringen og kun har tænkt på samarbejde med andre kompetencegivende uddannelser end tekniske skoler. Derfor udgår dette spørgsmål samt et opfølgende spørgsmål (17.b) om, hvor mange af samarbejderne der foreligger en skriftlig aftale for. Det tredje spørgsmål, som udgår (17.c.), lyder *"Hvor mange af skolens indskrevne elever, dvs. antal hoveder, har i 2005 deltaget i samarbejdsaktiviteterne? Du bedes angive tallet både i absolutte tal og som procent af alle indskrevne elever i 2004."* Begrundelsen for at udelade dette spørgsmål er, at det er uklart, hvilke "samarbejdsaktiviteter" der henvises til i spørgsmålsformuleringen.

- Der er et spørgsmål (spørgsmål 18 i afsnit 5.3), hvor man bør være opmærksom på, at det må tolkes med metodiske forbehold in mente.

3.4 "Irrelevante" og "uoplyste"

I dette afsnit beskrives SFI-SURVEY's praksis med hensyn til definition af "irrelevante" og "uoplyste". Som det vil fremgå, har det betydning for den måde tallene fremstilles på, navnlig i marginalfordelingen over svarene på spørgsmålene. I datafilen og marginalfordelingerne indgår nogle respondenter nogle steder med statusen "irrelevant". Det dækker over personer, som ikke opfylder en filterbetingelse og derfor ikke skal besvare de spørgsmål, som er knyttet til filteret. Når dataene indføres i datafilen, er det altid et givent filter, der er styrende for en respondents status i det videre spørgeskema. Har en respondent således svaret, at den produktionsskole, som han/hun er forstander på, har 0 samarbejde med tekniske skoler, så inkluderes respondenteren ikke i de efterfølgende spørgsmål om tekniske skoler. Personer, som har svaret "uoplyst" til et filterspørgsmål, inkluderes omvendt i alle de spørgsmål, som følger efter filteret. Det er dog mest typisk, at hvis en person har svaret "uoplyst" på et filterspørgsmål – fx antallet af tekniske skoler en skole samarbejder med – så har han/hun svaret "uoplyst" i de efterfølgende spørgsmål.

3.5 Bortfaldsanalyse

Der er i alt syv skoler, som ikke har besvaret spørgeskemaet, hvoraf en skole er en af de fem, som indgik i pilottesten, hvor vi lod det være op til forstanderne selv, om de ville besvare det endelige spørgeskema. Selv om dette generelt er et lavt antal, og der derfor næppe er tale om et systematisk bortfald, er det relevant at spørge, hvor mange samarbejder der ikke inkluderes i den totale opgørelse pga. disse syv manglende besvarelser. Dette kan man vurdere ved at se, hvor mange samarbejdsaktiviteter de skoler, som har besvaret spørgeskemaet, har i gennemsnit og sammenligne dem med de skoler, som ikke har svaret. Det kan vi gøre, idet vi har baggrundsinformation om, hvor mange elever alle skoler har, og hvis vi antager, at størrelsen af skolen har betydning for antallet af samarbejder, kan det estimeres, hvor mange samarbejder skoler med en given størrelse har. Dermed kan vi estimere, hvor meget beskrivelserne i de senere kapitler underestimerer omfanget af samarbejde⁴.

Størrelse *)	Samarbejde med tekniske skoler i gns. **)	Samarbejde med andre kompetencegivende uddannelser i gns. **)	Antal i bortfald	Estimeret antal samarbejder som ikke indgår med tekniske skoler ***)	Estimeret antal samarbejder som ikke indgår med andre kompetencegivende uddannelser ****)
0-40 elever	1,8	1,1	1	1,8	1,1
41-99 elever	1,4	2,0	3	4,2	6,0
100 elever eller mere	2,1	2,1	3	6,3	6,3
I alt				12	13

*) Tallene kommer fra baggrundsinformation, der foreligger for alle skoler i populationslisten.

⁴ Idet SFI-SURVEY har adgang til navnene på de skoler, som ikke har svaret, er det forsøgt at analysere skolerne via deres hjemmesider. Der fremgår imidlertid kun information om samarbejdsaktiviteter på en enkelt af skolernes hjemmesider, hvorfor denne tilgang ikke tilvejebringer megen ekstra information.

***) Tallene er opgjort på baggrund af den endelige datafil med besvarelsene fra skolerne.

****) Tallene er fremkommet ved at multiplicere "antal i bortfald" med "samarbejde med tekniske skoler i gns." i tabellen.

*****) Tallene er fremkommet ved at multiplicere "antal i bortfald" med "samarbejde med andre kompetencegivende uddannelser i gns." i tabellen.

I ovenstående tabel er skolestørrelsen (antal elever) krydset med de valide svar for gennemsnitligt antal samarbejder for henholdsvis tekniske skoler og andre kompetencegivende uddannelser, som de skoler, der har besvaret spørgeskemaet, har givet. Hvis man antager, at dette gennemsnit også gælder for de syv skoler i bortfaldet, peger analysen i retning af, at det totale samarbejde underestimeres med ca. 12 samarbejder for tekniske skoler og 13 samarbejder for andre kompetencegivende uddannelser.

En anden konklusion, der kan drages med afsæt i baggrundsinformationen, er, at der er 11 skoler, som har 100 elever eller mere. Det er relativt mange, når tre af de skoler, der ikke har svaret på spørgeskemaet, er skoler med over 100 elever.

3.6 Totalundersøgelse

Da der er tale om en totalundersøgelse af alle produktionsskolerne i landet, dækker konklusionerne alle landets produktionsskoler. Når der i det følgende bruges vendinger som "produktionsskolerne" eller "skolerne", så henvises der til alle produktionsskolerne i landet. Generelt skal der dog tages det forbehold, at syv skoler ikke har besvaret, hvilket dog først og fremmest har en konsekvens for beskrivelserne af omfanget af samarbejdet, mens det næppe har stor konsekvens for rapportens krydstabeller, dels fordi bortfaldet er lille, og dels fordi der ikke er tale om et systematisk bortfald på skolestørrelse.

I og med at der er tale om totalundersøgelse bliver der ikke angivet signifikansniveauer på forskelle mellem procentandele, idet signifikansniveauet netop siger noget om, hvorvidt man kan generalisere fra en stikprøve til en population.

4 Samarbejde mellem produktionsskoler og tekniske skoler

I dette kapitel beskrives produktionsskolernes samarbejde med tekniske skoler på en række områder. Der er overvejende tale om en beskrivelse på aggregeret niveau, idet opbrydningen på andre variable følger i senere kapitlet.

4.1 Samarbejde med tekniske skoler: omfang og karakteristika

Tabel 1 indeholder en opgørelse over, hvor mange produktionsskoler der har et samarbejde med en teknisk skole på interviewtidspunktet dvs. i september/oktober 2005. Af tabellen fremgår det, at 14 ud af alle 93 skoler ikke har besvaret spørgsmålet ("uoplyste"), at 64 skoler (69 pct.) har et samarbejde med en teknisk skole, og at 15 skoler har 0 samarbejder (16 pct.). Det er sandsynligt, at de skoler, som har angivet "uoplyst", rent faktisk ikke har et samarbejde og derfor "burde" optræde med 0 samarbejder – navnlig set i lyset af, at svarpersonerne selv skulle notere 0 og ikke bare afkrydse et felt. Dette er dog kun gisninger.

Tabel 1. Produktionsskolars samarbejde med tekniske skoler. Procent og antal.

	Antal	Procent med "uoplyste"	Procent uden "uoplyste"
Samarbejde med 0 tekniske skoler	15	16	19
Har samarbejde med tekniske skoler	64	69	81
Uoplyst	14	15	-
I alt	93	100 pct.	100 pct.

Spørgsmålsformulering: *Hvor mange tekniske skoler samarbejder din skole med?*⁵

Af tabel 2 fremgår det, at produktionsskoler, som har et samarbejde med tekniske skoler, i højere grad har følgende karakteristika end skoler med 0 samarbejder:

- Flere årselever (62 pct. har 51 eller flere årselever, mod 33 pct. på skoler med intet samarbejde).
- Ligger oftere i en større by (55 pct. mod 40 pct. på skoler uden samarbejde).

⁵ Forud for spørgsmålet gik følgende instruktion: "De næste spørgsmål handler om det samarbejde, som din produktionsskole indgår i med tekniske skoler. Med samarbejde tænkes både på

1) brobygnings- eller kombinationsforløb

2) andre forsøgsordninger, der har til formål at kvalificere eleverne til at gå i gang med/gennemføre grundforløbet på en teknisk skole.

3) Andet samarbejde eller netværk på ledelses- eller medarbejderniveau fx samarbejde mellem vejledere eller sparringsnetværk.

Du skal kun tænke på nuværende samarbejde, ikke samarbejde der er afsluttet eller under opbygning.

Almindelig udslusning til tekniske skoler indgår ikke i definitionen af samarbejde."

- Har oftere kortere afstand til den nærmeste tekniske skole (44 pct. har 0-5 km mod 27 pct. for skoler uden samarbejde). Dette bekræftes af tilsvarende forskelle med hensyn til transporttid til den nærmeste tekniske skole, hvor 61 pct. af produktionsskoler med samarbejde med tekniske skoler har mindre end 30 minutter, mens den tilsvarende andel for produktionskoler uden samarbejde er 40 pct. Dette kan umiddelbart tyde på at jo kortere afstand, desto oftere indleder skolen et samarbejde. Her skal dog påpeges et metodisk forbehold, idet spørgeskemaet ikke indeholder information om, hvorvidt det er den nærmest beliggende tekniske skole, som en produktionsskole samarbejder med. Hvis man på baggrund af analysen her skal konkludere, at afstanden er vigtig, må man antage, at det er den tekniske skole, der ligger tættest på, som er den en given produktionsskole samarbejder med.
- Omvendt er der ikke særlig store forskelle på produktionsskoler med og uden samarbejde for så vidt angår afstand til nærmeste anden produktionsskole.

Tabel 2. Karakteristika ved produktionsskoler. Procent og antal.

	0 samarbejder		Har samarbejde	
	Pct.	Antal	Pct.	Antal
Antal årselever				
30-50 elever	67	10	38	24
51 eller flere	33	5	62	39
Beliggenhed				
Landområde – mindre by (15.000)	60	9	45	28
Større by	40	6	55	34
Afstand til nærmeste tekniske skole				
0-5 km	27	4	44	28
6 km eller mere	73	11	56	36
Transport tid til nærmeste tekniske skole				
0-30 minutter	40	6	61	39
31 minutter eller mere	60	9	39	25
Afstand til nærmeste produktionsskole				
0-25 km	60	6	70	45
26 km eller mere	40	9	30	19
I alt	100 pct.	15	100 pct.	62-64

Anm.: I procentueringsgrundlaget er kun inkluderet de personer, som har besvaret begge de spørgsmål som indgår i en krydsning (dvs. spørgsmålet om samarbejde, jf. tabel 1, og spørgsmål om henholdsvis antal årselever, beliggenhed, afstand til den nærmeste tekniske skole, transport til den nærmeste tekniske skole og afstand til de nærmeste tekniske skoler). Det forklarer også, hvorfor der ikke er præcis lige mange respondenter i alle krydsningerne, idet enkelte spørgsmål ikke er besvaret af alle forstandere.

Spørgsmålsformuleringer: jf. tabel 1 og spørgsmål 1, 3, 4, 5 og 6 i spørgeskemaet, jf. appendiks 1.

Tabel 3 viser, hvor mange samarbejder produktionsskolerne indgår i med tekniske skoler. Det bemærkes, at procentueringsgrundlaget er alle de skoler, som har svaret, at de har et samarbejde, jf. tabel 1. Af tabellen fremgår det, at ud af de skoler, som har et samarbejde, er der 45 pct. (29 skoler), der samarbejder med én teknisk skole, 33 pct. (21 skoler) med 2 tekniske skoler, og 16 pct. (10 skoler) samarbejder med 3 tekniske skoler. Kun 4 skoler samarbejder med mellem 5 og 10 tekniske skoler.

Tabel 3. Produktionsskoleers samarbejde med tekniske skoler. Procent og antal.

	Procent	Antal
1 teknisk skole	45	29
2 tekniske skoler	33	21
3 tekniske skoler	16	10
5-10 tekniske skoler	6	4
I alt	100 pct.	64

Anm: Kun personer, som har svaret på spørgsmålet (jf. tabel 1), er inkluderet. "Uoplyste" (n=14) indgår ikke.

Spørgsmålsformulering: jf. tabel 1.

4.2 Typer af samarbejde

Et formål med undersøgelsen er at afdække forskellige typer af samarbejde. På baggrund af pilot-interview med forstandere forud for undersøgelsen og med afsæt i viden om området, er der spurgt ind til fire forskellige former for samarbejde: brobygnings-/kombinationsforløb, andre forsøgsordninger møntet på elever, netværk mellem lærere og netværk mellem ledere, jf. tabel 4 og 5. Af tabellerne fremgår det om de skoler, der har samarbejde:

- At 55 pct. (36 skoler) har et *brobygnings-/kombinationsforløb*, hvoraf 42 pct. har ét forløb af denne type, mens 39 pct. har flere samarbejdsforløb.
- At 29 pct. (19 skoler) indgår i en *forsøgsordning, som involverer elever*, hvoraf 47 pct. har ét samarbejde af denne type, mens 26 pct. har flere samarbejder.
- At 79 pct. (51 skoler) indgår i et *netværk mellem lærere*, hvoraf 33 pct. har ét samarbejde af denne type, mens 53 pct. har flere samarbejder.
- At 60 pct. (39 skoler) indgår i et *netværk mellem ledere*, hvoraf 44 pct. har ét samarbejde af denne type, mens 39 pct. har flere samarbejder.

Således er den mest udbredte form for samarbejde netværk mellem lærere, efterfulgt af netværk mellem ledere og brobygnings-/kombinationsforløb. Færrest skoler indgår i et samarbejde med andre forsøgsordninger, som involverer elever.

Tabel 4. Typer af samarbejde. Procent og andel.

Type af samarbejde	Ja		Nej		N i alt
	Pct.	Antal	Pct.	Antal	
Brobygnings-/kombinationsforløb	55	36	45	29	65
Andre forsøgsordninger møntet på elever	29	19	71	46	65
Netværk mellem lærere	79	51	22	14	65
Netværk mellem ledere	60	39	40	26	65

Anm. Kun personer, som har svaret ja/nej på spørgsmålene om typer af samarbejde, er inkluderet i procentueringsgrundlaget. Disse personer stemmer overens med de personer, som burde have svaret på spørgsmål, altså som har angivet, at de har et samarbejde med tekniske skoler, jf. tabel 1. Dog er der to personer som har svaret "uoplyst" i spørgsmålet om samarbejde med tekniske skoler, jf. tabel 1, men som har svaret på spørgsmålet om typer af samarbejde. Disse personer er inkluderet i tabel 4. Derudover er der én person, som i tabel 4 har svaret "uoplyst" på spørgsmålet om samarbejde, men har svaret at vedkommende har samarbejde i tabel 1. Denne person indgår ikke i procentueringsgrundlaget i tabel 4.

Spørgsmålsformulering: *Har din skole samarbejde med tekniske skoler om ... 1) brobygnings-/kombinationsforløb, 2) andre forsøgsordninger møntet på elever, 3) netværk mellem lærere, herunder samarbejde mellem vejledere, 4) netværk mellem ledere. Svarkategorier: ja/nej. Hvis ja, notér antal.*

Tabel 5. Antal samarbejder. Procent og antal.

Antal samarbejder	Procent	Antal
Brobygnings-/kombinationsforløb		
Ét samarbejde	42	15
Flere samarbejder	39	14
Uoplyst	19	7
I alt	100 pct.	36
Andre forsøgsordninger møttet på elever		
Ét samarbejde	47	9
Flere samarbejder	26	5
Uoplyst	26	5
I alt	100 pct.	19
Netværk mellem lærere		
Ét samarbejde	33	17
Flere samarbejder	53	27
Uoplyst	14	7
I alt	100 pct.	51
Netværk mellem ledere		
Ét samarbejde	44	17
Flere samarbejder	38	15
Uoplyst	18	7
I alt	100 pct.	39

Anm. Alle, der burde have svaret på spørgsmålet, dvs. som har sagt "ja" til at have et givent samarbejde (jf. tabel 4), er inkluderet i procentueringsgrundlaget.

Spørgsmålsformulering, jf. tabel 4.

Tabel 6 viser en opgørelse af, hvor mange samarbejder produktionsskoler har med tekniske skoler. Procentueringsgrundlaget er alle de skoler, som har svaret "ja" til at have et samarbejde – enten i form af brobygning/kombinationsforløb, andre forsøgsordninger møntet på elever, netværk mellem lærere eller netværk mellem ledere. Af tabellen fremgår det, at 23 pct. af de skoler, som har svaret, at de har mindst et samarbejde, angiver, at de indgår i én type samarbejde, 24 pct. har to typer samarbejder, 28 pct. indgår i tre typer samarbejder, mens 17 pct. indgår i alle fire slags samarbejdsaktiviteter samtidigt. 8 skoler har ikke svaret på spørgsmålet.

Kombinationerne af samarbejdsprofiler er meget varierende, men her skal der fokuseres på, at 29 skoler både har samarbejde i form af brobygnings-/kombinationsforløb og netværk mellem lærere, og at 23 skoler både har samarbejde i form af brobygnings-/kombinationsforløb og netværk mellem ledere.

Tabel 6. Antal samarbejdsaktiviteter. Procent og antal.

Antal samarbejder *)	Procent	Antal
Uoplyst	8	5
1	23	15
2	24	16
3	28	18
4	17	11
I alt	100 pct.	65

*) Der er udarbejdet et simpelt additivt indeks med de fire typer af samarbejde: 'brobygnings-/kombinationsforløb', 'forsøgsordninger', 'netværk mellem lærere', og 'netværk mellem ledere'.

Anm. Alle, der burde have svaret på spørgsmålene, dvs. som har sagt "ja" til at have et givent samarbejde (jf. tabel 4), er inkluderet i procentueringsgrundlaget.

Spørgsmålsformulering: jf. tabel 4.

4.3 Skriftlig aftale

Dette afsnit undersøger, hvor udbredt det er, at der ligger en skriftlig aftale til grund for et samarbejde mellem produktionsskoler og tekniske skoler. Dette er mest typisk for *brobygnings-/kombinationsforløb* (53 pct. blandt produktionsskoler, som indgår i disse forløb, har en skriftlig aftale, jf. tabel 7) og andre *forsøgsordninger møntet på elever* (63 pct.), hvorimod der er færre for så vidt angår *netværk mellem lærere* (27 pct.) og *netværk mellem ledere* (38 pct.). Dette tyder på, at netværkene oftere har en mere uformel karakter end samarbejdsaktiviteter, der er direkte møntet på elever, og hvor der ligger en skriftlig aftale for et flertal af samarbejderne.

Tabel 7. Skriftlig aftale. Procent og antal.

	Skriftlig aftale	Procent	Antal
Brobygnings-/kombinationsforløb	Ja	53	19
	Nej	39	14
	Uoplyst	8	3
I alt		100 pct.	36
Andre forsøgsordninger møntet på elever	Ja	63	12
	Nej	32	6
	Uoplyst	5	1
I alt		100 pct.	19
Netværk mellem lærere, herunder samarbejde mellem vejledere	Ja	27	14
	Nej	71	36
	Uoplyst	2	1
I alt		100 pct.	51
Netværk mellem ledere	Ja	38	15
	Nej	56	22
	Uoplyst	5	2
I alt		100 pct.	39

Anm. Procentueringsgrundlaget er alle dem, som burde have besvaret spørgsmålet, dvs. personer som har angivet, at de har et af hvert af de pågældende typer af samarbejde, jf. tabel 4. En respondent har svaret på spørgsmålet vedrørende finansieringsformer, men ikke på spørgsmålet vedrørende typer af samarbejde. Denne respondent er ikke inkluderet.

Spørgsmålsformulering: *Angiv for hvert samarbejde, om der foreligger en skriftlig aftale.*

4.4 Finansiering

Temaet for dette afsnit er finansiering af samarbejderne mellem produktionsskoler og tekniske skoler. Af tabel 8 fremgår det at:

- *Brobygnings-/kombinationsforløb* er typisk finansieret af produktionsskolernes taxametersystemer (81 pct. af skolerne, som har angivet, at de har et sådant forløb, henviser til denne finansieringsform), men også af tekniske skolars taxametersystem (39 pct.) og i mindre grad tillægstaxameter (28 pct.).
- *Andre forsøgsordninger møntet på elever* er typisk finansieret af produktionsskolernes taxametersystemer (68 pct.) og i mindre grad tekniske skolars taxametersystem (21 pct.) og forsøgs- og udviklingsstøtte (26 pct.).
- For så vidt angår *netværk mellem lærere* angiver 41 pct. af de skoler, som har noteret at de har et sådant samarbejde, at det er finansieret af produktionsskolernes taxametersystem. Denne type netværk trækker også på tekniske skolars taxametersystem (16 pct.) og forsøgs- og udviklingsstøtte (10 pct.) eller anden finansiering (12 pct.).
- Tillægstaxameter er den vigtigste finansieringskilde til *netværk mellem ledere* (85 pct. af skoler med et sådant samarbejde angiver, at det er finansieret af tillægstaxameter), men også af produktionsskolernes taxametersystem (33 pct.), tekniske skolars taxametersystem (13 pct.), forsøgs- og udviklingsstøtte (13 pct.) og andre finansieringskilder (21 pct.).
- Endelig er det en generel iagttagelse, at kun meget få samarbejdsaktiviteter finansieres med EU støtte, og der hvor enkelte skoler har angivet, at de bruger EU støtte, er det til netværksaktiviteter.

Tabel 8. Finansiering af samarbejdsaktiviteter. Procent og antal. Bilag 5

	Brobygnings- /kombinationsforløb		Andre forsøgs- ordninger		Netværk - lærere		Netværk – ledere	
	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal
PS taxametersystem	81	29	68	13	41	21	33	13
TS taxametersystem	39	14	21	4	16	8	13	5
Tillægstaxameter	28	10	5	1	0	0	85	33
EU – støtte	0	0	0	0	4	2	3	1
Forsøgs- & udvikl.støtte	3	1	26	5	10	5	13	5
Andet	0	0	1	5	12	6	21	8
I alt		36		19		51		39

Anm. 1: Procentueringsgrundlaget er alle dem, som burde have besvaret spørgsmålet, dvs. personer som har angivet, at de har det pågældende type af samarbejde jf. tabel 4.

Anm. 2: Årsagen til, at procenterne ikke summerer op til 100 eller antallet op til det antal skoler, som har et givent samarbejde, er, at svarpersonerne har kunnet krydse alle de finansieringsformer af, som er relevante for et givent samarbejde, jf. spørgsmål 11 i appendiks 1 - spørgeskemaet.

Spørgsmålsformulering: *Hvordan er hvert samarbejde finansieret? (Flere svar mulige for hver type samarbejde).*

Tabel 9 opgør spredningen i finansieringsformerne, hvoraf det fremgår, at det mest typiske er at have én eller to finansieringskilder, når det gælder brobygnings-/kombinationsforløb og andre forsøgsordninger. Det mest typiske er "ingen særlig finansiering" eller én finansieringskilde for så vidt angår netværk mellem lærere og netværk mellem ledere.

Tabel 9. Finansieringsform: spredning. Procent og andel.

Antal finansieringsformer	Brobygnings-/kombinationsforløb		Andre forsøgsordninger		Netværk – lærere		Netværk – ledere	
	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal
Ingen	6	2	16	3	39	20	36	14
1	50	18	53	10	43	22	49	19
2	36	13	21	4	16	8	13	5
3	6	2	11	2	0	0	3	1
4	3	1	0	0	2	1	0	0
I alt	100 pct.	36	100 pct.	19	100 pct.	51	100 pct.	39

Anm. Procentueringsgrundlaget er alle dem, som burde have besvaret spørgsmålet, dvs. personer som har angivet, at de har et af hvert af de pågældende typer af samarbejde jf. tabel 4.

Spørgsmålsformulering: jf. tabel 8.

4.5 Antal elever som deltager i brobygnings-/kombinationsforløb

Tabel 10 opgør antallet af elever, som har deltaget i et brobygnings-/kombinationsforløb med en teknisk skole i 2004. Dermed giver tabellen et indtryk af, hvor stor indflydelse samarbejdsaktiviteterne har for eleverne på landets produktionsskoler. Af tabellen fremgår det, at 19 pct. af skolerne (svarende til 7 skoler), som har brobygnings-/kombinationsforløb, angiver, at de ikke har nogen elever, der har deltaget i brobygnings-/kombinationsforløb. 44 pct. af skolerne (svarende til 16 skoler) noterer, at 1-7 elever har deltaget i forløbet i 2004, mens 28 pct. (10 skoler) angiver, at 10-60 elever har været involveret. 8 skoler har svaret "uoplyst".

Dette billede afspejles også, når skolerne bliver bedt om at angive, hvor stor en procentdel af de indskrevne elever, der har deltaget. Det relativt mest typiske er, at 1-8 pct. af skolernes elever har været involveret i et brobygnings-/kombinationsforløb (42 pct. af skolerne), og den højeste andel, som én skole nævner, er, at 25 pct. af eleverne har deltaget i et forløb.

Tabel 10. Antal elever der har deltaget i brobygnings-/kombinationsforløb i 2004. Procent og antal.

	Elever – absolutte tal		Elever – andel af indskrevne 2004	
	Procent	Antal	Procent	Antal
0 elever	19	7	0	6
1-7 elever	44	16	1-8 pct.	15
10-60 elever	28	10	10-25 pct.	7
Uoplyst	8	3	Uoplyst	8
I alt	100 pct.	36	I alt	36

Anm. Procentueringsgrundlaget er alle dem, som burde have besvaret spørgsmålet, dvs. personer som har angivet, at de har et brobygnings-/kombinationsforløb jf. tabel 4.

Spørgsmålsformulering: *Hvor mange af de indskrevne elever (dvs. antal hoveder) på din skole har deltaget i et eller flere brobygnings- eller kombinationsforløb med en teknisk skole i 2004? Du bedes angive tallet både i absolutte tal og som procent andel af alle indskrevne elever i 2004.*

4.6 Tilfredshed med samarbejde

I tabel 11 er der er spurgt ind til, hvor tilfredse skolerne er med forløbet af de forskellige samarbejdsaktiviteter. Den overordnede konklusion her er, at tilfredsheden er stor for alle typer af samarbejde, blandt de skoler som har besvaret spørgsmålet om tilfredshed. Således er der inden for alle typer af samarbejde en flertal der tilkendegiver, at samarbejdet har været "meget tilfredsstillende" eller "ret tilfredsstillende". Den eneste type af samarbejde, hvor over 10 procent udtrykker utilfredshed, er *netværk mellem lærere*, hvor 21 pct. af forstanderne, der har den samarbejdsform, angiver, at samarbejdet ikke har været særligt tilfredsstillende.

Tabel 11. Tilfredshed med samarbejdsaktiviteter. Procent.

	"Meget" eller "ret" tilfredsstillende		"Ikke særlig" eller "slet ikke" tilfredsstillende		N i alt
	Procent	Antal	Procent	Antal	
Brobygnings-/kombinationsforløb	94	31	6	2	33
Forsøgsordninger	94	15	6	1	16
Netværk – lærere	80	35	21	9	44
Netværk - ledere	91	32	9	3	35

Anm. Procentueringsgrundlaget er dem, som har svaret på begge spørgsmål, dvs. både på spørgsmålet om samarbejdstyper (jf. tabel 4) og på spørgsmålet om tilfredshed med samarbejdstyper. Antallet, der har svaret "uoplyst" på spørgsmålet vedrørende tilfredshed med et givent samarbejde, er 3 forstandere for 'brobygnings-/kombinationsforløb', 3 for "andre forsøgsordninger", 7 for "netværk mellem lærerne", 4 for "netværk mellem ledere". Disse forstandere er ikke inkluderet i procentueringsgrundlaget.

Spørgsmålsformulering: *Angiv for hvert samarbejde, hvor tilfredsstillende samarbejdet er forløbet indtil nu. Svarkategorier: meget tilfredsstillende/ret tilfredsstillende/ikke særlig tilfredsstillende/slet ikke tilfredsstillende.*

Hvad angår vurderingen af den effekt, som brobygnings-/kombinationsforløb har haft på de involverede elever, noterer 32 pct. af forstanderne, som har besvaret spørgsmålet, at forløbet "i høj grad" har haft den ønskede effekt, mens 45 pct. angiver, at det "i nogen grad" har haft den ønskede effekt jf. tabel 12. Kun få (10 pct.) mener, at forløbet "i mindre grad" har haft den ønskede effekt, og slet ingen mener, at forløbet "slet ikke" har haft den ønskede effekt.

Tabel 12. Vurdering af effekt på elever. Procent.

	I høj grad		I nogen grad		I mindre grad/slet ikke		Nyt forløb - kan ikke vurdere effekten		N i alt
	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	
Brobygnings-/kombinationsforløb	32	10	45	14	10	3	13	4	31

Anm. Procentueringsgrundlaget er dem, som har svaret på begge spørgsmål, dvs. både på spørgsmålet om de har et brobygnings-/kombinationsforløb (jf. tabel 4) og på spørgsmålet om vurdering af effekten på eleverne. 5 forstandere har ikke svaret på spørgsmålet om vurdering af effekten for de elever som har deltaget, selvom de burde. Disse indgår ikke i procentueringsgrundlaget.

Spørgsmålsformulering: *Angiv i hvor høj grad de(t) brobygnings-/kombinationsforløb, din skole deltager i eller har deltaget i, har for den ønskede effekt for de involverede elever. Hvis din skole har deltaget i flere forløb, bedes du foretage en samlet vurdering. Svarkategorier: I høj grad/i nogen grad/i mindre grad/slet ikke/forløbet har kørt så kort tid, at det endnu er for tidligt at vurdere effekten.*

5 Samarbejde mellem produktionsskoler og andre kompetencegivende uddannelser

I dette kapitel beskrives typer og omfang af samarbejde med andre kompetencegivende uddannelser end tekniske skoler. Der er overvejende tale om en analyse på aggregeret niveau – opbrydningen på andre variable følger i senere kapitler.

5.1 Typer af samarbejde

Af tabel 13 fremgår det, hvilke kompetencegivende uddannelser andre end tekniske skoler, som produktionsskolerne har samarbejde med. I alt har 63 ud af de 93 skoler, som har besvaret spørgeskemaet, angivet, at de har mindst ét samarbejde med andre kompetencegivende uddannelser end tekniske skoler. De konkrete tal for, hvor mange samarbejder skolerne har med de forskellige skoler, fremgår af tabellen, men hvor følgende pointer skal trækkes frem her:

- De skoler, der er flest samarbejdsaktiviteter med, er HF, VUC og lign. (17 skoler ud af de 93 skoler angiver, at de har et brobygnings-/kombinationsforløb, 37 skoler at de har en anden type af samarbejde) eller Handelsskoler (henholdsvis 13 og 37 skoler).
- Vurderet på det samlede antal samarbejder, er det mindst udbredt at samarbejde med PGU'er (2 skoler angiver, at de har et samarbejde om brobygnings-/kombinationsforløb, 14 at de har en anden form for samarbejde) og landbrugsuddannelser (henholdsvis 9 og 12 skoler).
- Samarbejdet med SOSU og PGU har i højere grad karakter af andet samarbejde end brobygnings-/kombinationsforløb.

Tabel 13. Samarbejde med andre kompetencegivende uddannelser. Procent og antal.

	Brobygnings-/kombinationsforløb		Andet samarbejde		N i alt
	Procent	Antal	Procent	Antal	
Handelsskoler	14	13	40	37	93
HF, VUC og lign.	18	17	40	37	93
SOSU	6	6	28	26	93
PGU	2	2	15	14	93
Landbrugsuddannelser	10	9	13	12	93
Andre	6	6	24	22	93

Anm: Alle produktionsskoler er inkluderet i procentueringsgrundlaget, idet det antages, at hvis en forstander har svaret "uoplyst", så har skolen ikke nogle af de pågældende samarbejder. 30 skoler har "uoplyst" i alle svar.

Spørgsmålsformulering: For hver af de uddannelsesinstitutioner, der er listet i tabellen nedenfor, bedes du angive, om din skole indgår i A) brobygnings-/kombinationsforløb, B) andet samarbejde⁶

⁶ Forud for spørgsmålet gik følgende instruktion: De næste spørgsmål handler om det samarbejde, din produktionsskole har med andre kompetencegivende uddannelsesinstitutioner end tekniske skoler. Vi minder om, at vi med samarbejde tænker både på

4) brobygnings- eller kombinationsforløb

5.2 Sammenhæng mellem samarbejde med tekniske skoler og andre kompetencegivende uddannelser

Hensigten med dette afsnit er at undersøge, hvor mange skoler der har samarbejde med *både* tekniske skoler og andre kompetencegivende uddannelser, og hvor mange der kun har et samarbejde med *enten* tekniske skoler *eller* andre kompetencegivende uddannelser.

Tabel 14. Sammenfald mellem samarbejde med tekniske skoler og andre kompetencegivende uddannelser. Procent og antal.

	Samarbejde	
	Procent *)	Antal
Kun teknisk skole	21	17
Kun anden kompetencegivende uddannelse	20	16
Både teknisk skole og anden kompetencegivende uddannelse	59	47
I alt	100 pct.	80

*) Pct. angiver procent af total, dvs. skoler som har samarbejde med en teknisk skole eller en anden kompetencegivende uddannelse, N=80.

Spørgsmaalsformulering: jf. tabel 1 og tabel 13.

64 skoler har samarbejde med en teknisk skole (jf. tabel 1), og 63 skoler har samarbejde med en anden kompetencegivende uddannelse (jf. afsnit 5.1). Af tabel 14 fremgår det, at 80 skoler har samarbejde med enten en teknisk skole eller en anden kompetencegivende uddannelse eller begge. Hvis vi tager afsæt i, at de 93 skoler, som har svaret på spørgeskemaet, har svaret korrekt og fyldestgørende, betyder det, at der er 13 skoler, som ikke har nogen form for samarbejde med hverken tekniske skoler eller andre kompetencegivende uddannelser.

Af de 80 skoler, som har mindst ét samarbejde med enten en teknisk skole eller en anden kompetencegivende uddannelse, er der 47 skoler (59 pct.), som har et samarbejde med *både* tekniske skoler og andre uddannelser, 17 skoler (21 pct.) angiver, at de kun har et samarbejde med tekniske skoler, og 16 skoler angiver, at de kun har et samarbejde med andre kompetencegivende uddannelser. Har en skole et samarbejde, er det mest typiske altså at have et samarbejde med både en teknisk skole og en anden kompetencegivende uddannelse.

og

- 5) andre forsøgsordninger, der har til formål at kvalificere eleverne til at gå i gang med/gennemføre grundforløbet på en teknisk skole

og

- 6) andet samarbejde eller netværk på ledelses- eller medarbejderniveau, fx samarbejde mellem vejledere eller sparringsnetværk.

Du skal kun tænke på nuværende samarbejde, ikke samarbejde der er afsluttet eller under opbygning.

Almindelig udslusning til tekniske skoler indgår ikke i definitionen af samarbejde.

Afspejler dette sig også, når man har elever, der deltager i brobygnings-/kombinationsforløb? Er det mest typisk at have elever involveret i forløb på tekniske skoler alene, andre uddannelser alene eller begge typer af kompetencegivende uddannelser? Af tabel 14.a. fremgår det, at 8 skoler (15 procent af skoler, som har elever, der deltager i et brobygnings-/kombinationsforløb) kun har elever der deltager i brobygnings-/kombinationsforløb med tekniske skoler, 26 skoler (50 pct.) har kun elever, der deltager i forløb med andre kompetencegivende uddannelser. Endelig er der 18 skoler (35 pct.), der har elever involveret i forløb med både tekniske skoler og andre kompetencegivende uddannelser.

Tabel 14.a. Sammenfald mellem samarbejde og elever involveret i brobygnings/kombinationsforløb. Procent og antal.

	Elever indskrevne i brobygnings-/kombinationsforløb	
	Procent *)	Antal
Kun teknisk skole	15	8
Kun anden kompetencegivende uddannelse	50	26
Både teknisk skole og anden kompetencegivende uddannelse	35	18
I alt	100 pct.	52

*) Procent angiver procent af total, dvs. skoler som har elever, der deltager i et brobygnings-/kombinationsforløb enten med en teknisk skole eller en anden skole.

Spørgsmålsformulering: jf. tabel 1 og tabel 13.

5.3 Vurdering af hvor mange elever der kan deltage i brobygnings-/kombinationsforløb

Formålet i dette afsnit er at præsentere forstandernes vurderinger af, hvor stor en andel af deres skoles elever der kan indgå i et brobygnings-/kombinationsforløb. Til dette formål inkluderer spørgeskemaet et spørgsmål, der lyder: *Hvor stor en andel af skolens elever vurderer du vil kunne indgå i et brobygnings-/kombinationsforløb?* Dette spørgsmål var placeret til allersidst i den sektion, som vedrørte samarbejdsaktiviteter med andre kompetencegivende uddannelser. Der kan derfor være usikkerhed om, hvorvidt forstanderne kun tænkte på brobygnings-/kombinationsforløb med andre skoler end tekniske skoler, eller om de også tænkte på tekniske skoler. Eftersom 15 skoler, som kun har angivet, at de har brobygnings-/kombinationsforløb med tekniske skoler og ikke med andre skoler, har svaret på spørgsmålet, tyder det på, at en stor del også har tænkt på tekniske skoler. Med dette forbehold viser tabel 15, at 20 forstandere ikke har svaret på dette spørgsmål (der både udgøres af personer, som har svaret, at de ikke har noget samarbejde med kompetencegivende uddannelser, og personer der har svaret, at de har det). Af de skoler, som har besvaret spørgsmålet, er der kun en meget lille andel, som vurderer, at ingen elever vil kunne indgå i et brobygnings-/kombinationsforløb (4 pct.). Den højeste andel, som én skole nævner, er, at 75 pct. af skolens elever vurderes at kunne deltage i et forløb. Men ellers falder andelen i nogenlunde lige store grupper på ca. 20-30 pct: 26 skoler vurderer, at 5-15 pct. af skolens elever vil kunne indgå i et brobygnings-/kombinationsforløb, 24 skoler angiver 20-25 pct. af eleverne, og 20 skoler vurderer, at 30-75 elever, vil kunne indgå i et forløb.

Den gennemsnitlige andel, som skolerne nævner, er 24 pct. Elever, og den andel, der nævnes af flest skoler (16 skoler), er, at 10 pct. af eleverne vil kunne indgå i et forløb. 59 pct. af skolerne (svarende til 43 skoler) angiver en vurdering på under 25 pct. af eleverne. 11 pct. (8 skoler) vurderer, at 50 pct. af eleverne vil kunne indgå i et brobygnings-/kombinationsforløb. 5 pct. (4 skoler) vurderer, at mere end 50 pct. kan indgå.

Tabel 15. Hvor mange elever vurderes at kunne deltage i brobygnings-/kombinationsforløb. Procent og antal.

Elever i procent af alle elever	Procent	Antal
Ingen	4	3
5-15 pct.	36	26
20-25 pct.	33	24
30-75 (max) pct.	27	20
I alt	100 pct.	73

Anm: Procentueringsgrundlaget udgøres af svarpersoner, som har besvaret spørgsmålet.

Spørgsmålsformulering: *Hvor stor en andel af skolens elever vurderer du vil kunne indgå i et brobygnings-/kombinationsforløb?*

6 Hvad karakteriserer skoler, som samarbejder med tekniske skoler?

I dette kapitel er formålet at vurdere, hvilke forhold der kan have indflydelse på, om en produktionskole har et samarbejde med tekniske skoler.

6.1 Afstand

Hvordan tegner sammenhængen sig mellem afstand til nærmeste tekniske skole, anden produktionskole, beliggenhed (by/land), og om en skole har et samarbejde eller ej?

Af tabel 16 fremgår det, at skoler med kortere afstand (0-5 km) til den nærmeste tekniske skole lidt oftere har et samarbejde med tekniske skoler, end skoler der har mere end 6 km. Dette bekræftes også af, at jo kortere transporttiden er til den nærmeste tekniske skole, desto oftere har en skole et samarbejde med en teknisk skole. Forskellene er dog kun mindre; henholdsvis 11 og 13 procentpoint. Det mindes i øvrigt om, at undersøgelsen ikke indeholder information om, hvorvidt et givent samarbejde er med den tekniske skole, som ligger tættest på. Såfremt man konkluderer, at afstanden har en betydning for om en skole samarbejder med en teknisk skole, så må det antages, at samarbejdet er med den nærmest beliggende tekniske skole.

Om man har et samarbejde eller ej er ikke afhængig af afstanden til den nærmeste anden produktionskole.

Endelig er der en lille forskel, alt efter om skolen ligger i et større byområde eller landområde/mindre by – henholdsvis 85 og 76 pct. har et samarbejde.⁷

Det næste spørgsmål vedrører, om afstanden og beliggenheden har en betydning for antallet af samarbejder? Der er kun nævneværdige forskelle, hvad angår afstand til den tekniske skole og afstanden til den nærmeste anden produktionskole. Således er der 78 procent, svarende til 18 skoler, hvor afstanden til den nærmeste tekniske skole er højst 5 km, der har to eller flere samarbejder, mens den tilsvarende andel er 62 procent (svarende til 18 skoler) for skoler, der har mere end 6 km til den nærmeste tekniske skole. Dvs. der er en svag tendens til, at jo kortere afstand desto flere samarbejder – med ovenstående forbehold in mente.

⁷ Dermed bekræftes de forskelle, der optræder i tabel 2, som indeholder den samme udregning, men hvor procentueringsretningen er den anden vej.

Tabel 16. Sammenhæng mellem afstand til tekniske skoler og anden produktionsskole og samarbejde. Procent og antal.

	Samarbejde				Antal				N alt Samarbejde/antal samarbejde
	Ja		Nej		Et samarbejde		To eller flere samarbejder		
	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	
Afstand til TS									
0-5 km	88	28	13	4	22	5	78	18	32/23
6 km eller mere	77	36	23	11	38	11	62	18	47/29
Transporttid til TS									
0-30 min	87	39	13	6	32	10	68	21	45/31
31 min eller mere	74	25	27	9	26	6	65	15	34/23
Afstand til PS									
0-25 km	83	45	17	9	38	13	62	21	54/34
25 km eller mere	76	19	24	6	17	3	83	15	25/18
Beliggenhed									
Landomr./mindre by	76	28	24	9	32	7	68	15	37/22
Større by	85	34	15	6	32	9	68	19	40/28

Anm. Kun skoler, som har svaret på begge spørgsmål, er inkluderet, dvs. kun skoler som både har svaret på spørgsmålet om henholdsvis samarbejde med tekniske skoler/antal samarbejder med tekniske skoler (spørgsmål 8 i spørgeskemaet, jf. appendiks 1) og spørgsmål vedrørende henholdsvis afstand til tekniske skole (spørgsmål 4), transporttid til tekniske skole (spørgsmål 5), afstand til nærmeste produktionsskole (spørgsmål 6), beliggenhed af skolen (spørgsmål 3).

Man kunne forestille sig at typen af samarbejde varierer alt efter, hvor langt der er til den nærmeste tekniske skole og produktionsskole – måske navnlig når det gælder mere uformelle netværk. Af tabel 17 fremgår det, at afstande i langt de fleste tilfælde ikke giver markant store forskelle (defineret som forskel på 10 procentpoint eller større). Der er dog fire interessante undtagelser:

- Blandt skoler med kort afstand til den nærmeste tekniske skole (under 5 km) er der lidt flere, som indgår i netværk mellem ledere (67 pct.), end blandt skoler hvor den nærmeste tekniske skole ligger længere væk (54 pct. har netværk mellem ledere).
- Omvendt er det interessant, at en større andel af de skoler, som har længere transporttid til den nærmeste tekniske skole, samarbejder i form af brobygnings-/kombinationsforløb (64 pct.) end skoler med kortere transporttid (50 pct.).
- For det tredje har produktionsskoler, som ligger i større byområder, flere brobygnings-/kombinationsforløb (61 pct.) end skoler, der ligger i et landområde eller mindre byområde (44 pct.).
- Endelig er der en interessant forskel på de skoler, som har hhv. kortere (0-25 km) og længere (25 km eller mere) til den nærmeste produktionsskole, idet 56 pct. i den første gruppe indgår i netværk mellem ledere, mens denne andel er helt oppe på 70 pct. blandt den sidste gruppe.

Derudover er det interessant, at der ikke er de store forskelle på omfanget af netværk mellem lærere og netværk mellem ledere i forhold til, hvor langt der er til den tekniske skole. Netværk ser altså ikke ud til at være særlig afhængig af afstand.

Tabel 17. Sammenhæng mellem afstand og typer af samarbejdsforløb. Procent og antal.

	Brobygnings- /kombinationsforløb		Andre forsøgs- ordninger		Netværk mel- lem lærere		Netværk mel- lem ledere		N i alt
	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	
Afstand til TS									
0-5 km	53	16	30	9	80	24	67	10	30
6 km eller mere	57	20	29	10	77	27	54	16	35
Transporttid TS									
0-30 min	50	20	28	11	78	31	63	25	40
31 min eller mere	64	16	32	8	80	20	56	14	25
Afstand til PS									
0-25 km	56	25	31	14	76	34	56	25	45
25 km eller mere	55	11	25	5	85	17	70	14	20
Beliggenhed									
Landomr./mindre by	44	12	30	8	82	22	59	16	27
Større by	61	22	31	11	81	29	64	23	36

Anm. Kun skoler, som har svaret på begge spørgsmål, er inkluderet, dvs. kun skoler som både har svaret på spørgsmålet om henholdsvis type af samarbejde (spørgsmål 9 i spørgeskemaet jf. appendiks 1) og spørgsmål vedrørende henholdsvis afstand til tekniske skole (spørgsmål 4), transporttid til tekniske skole (spørgsmål 5), afstand til nærmeste produktionsskole (spørgsmål 6), beliggenhed af skolen (spørgsmål 3).

6.2 Størrelse

Dette afsnit belyser sammenhængen mellem størrelsen af en skole (målt på antallet af årselever), om en skole har et samarbejde eller ej og antallet af samarbejder.

Af tabel 18 fremgår det, at der er flere skoler, som samarbejder med en teknisk skole, blandt dem som har 50 årselever eller flere end blandt skoler med 30-50 årselever – hhv. 89 og 71 pct. svarende til henholdsvis 39 og 24 skoler. Omvendt er der relativt lidt flere blandt de små skoler, som har to eller flere samarbejder sammenlignet med større skoler – henholdsvis 74 pct. (14 skoler) og 66 pct. (21 skoler).

Tabel 18. Sammenhæng mellem størrelse og samarbejde. Procent og antal.

	Ikke samarbejde		Samarbejde		N i alt
	Pct.	Antal	Pct.	Antal	
30-50 årselever	29	10	71	24	34
50 årselever eller flere	11	5	89	39	44
Skoler med samarbejde:	Ét samarbejde		To eller flere samarbejder		
30-50 årselever	26	5	74	14	19
50 årselever eller flere	34	11	66	21	32

Spørgsmålsformulering: jf. tabel 1 og 2, og spørgsmål 1 i spørgeskemaet jf. appendiks 1.

7 Brobygning og kombinationsforløb: succeskriterier og barrierer

Et formål med undersøgelsen er, som nævnt tidligere, at vurdere barrierer og muligheder for samarbejde mellem produktionsskoler og tekniske skoler. Et aspekt heraf er forstandernes oplevelse af, hvilke forhold der er vigtige for, at brobygnings-/kombinationsforløb bliver en succes, og hvilke forhold de på baggrund af deres erfaringer vurderer har været en barriere for, at brobygnings-/kombinationsforløb bliver en succes.

7.1 Succes – subjektive vurderinger

Når det gælder vurderingen af, hvilke forhold der er betydningsfulde for, at et forløb bliver en succes, kan man inddele forholdene i følgende tre grupper, alt efter hvor betydningsfulde forstanderne vurderer, at de er, på en skala, hvor 0 betyder "stort set ingen betydning", og 10 betyder "afgørende betydning", jf. tabel 19:

- *Vilje og lyst til at samarbejde, dialog, ejerskab, evne til at sætte sig ind i hinandens kulturer og ledelsens opbakning* vurderes at have relativ størst betydning. Forstanderne vurderer, at de fem forhold har stor betydning for, at et brobygnings-/kombinationsforløb bliver en succes. Således er gennemsnittet mellem 8,8 og 9,7 for følgende forhold: "at de ansatte har viljen og lysten til at samarbejde", "at der er løbende dialog mellem skolerne om de elever, der deltager", "at de ansatte føler ejerskab til projektet", "at skolerne sætter sig ind i hinandens kulturer" og "ledelsens opbakning".
- *Ressourcer*: I gennemsnit vurderer forstanderne henholdsvis "taxameterudligningen" og det, at der "tilføres særlige økonomiske ressourcer til samarbejdet", til 8,1 og 7,6 på skalaen fra 0 (stort set ingen betydning) til 10 (afgørende betydning).
- *Skriftlig aftale og UU'ere*: Det, som forstanderne vurderer har relativ lavest betydning, er henholdsvis, "at der foreligger en skriftlig aftale" (gennemsnit 6,3), og "at UU'erne er en del af samarbejdet" (gennemsnit 4,3).

Derudover viser opgørelsen af standardafvigelsen, hvor stor uenighed der er om de enkelte forhold. Er standardafvigelsen = 1, så ligger 68 pct. af svarpersonerne inden for et interval på +/- 1 fra gennemsnittet. Af tabellen fremgår det, at jo større betydning et forhold tillægges i gennemsnit, desto mindre uenighed er der om betydningen af det givne forhold. Og jo mindre betydning forstanderne i gennemsnit vurderer, at et forhold har, desto større uenighed er der.

Tabel 19. Succeskriterier. Gennemsnit og standardafvigelse.

	Gns.	Std.afv.	N i alt
At de ansatte har viljen og lysten til at samarbejde	9,7	0,7	34
At der er løbende dialog mellem skolerne om de elever, der deltager	9,5	1,0	33
At de ansatte føler ejerskab til projektet	9,3	1,3	34
At skolerne sætter sig ind i hinandens kulturer	8,9	2,0	34
Ledelsens opbakning	8,8	1,3	34
Taxameterudligningen	8,1	2,4	34
At der tilføres særlige økonomiske ressourcer til samarbejdet	7,6	2,8	34
At der foreligger en skriftlig aftale	6,3	3,4	34
At UU'erne er en del af samarbejde	4,3	3,5	34

Anm. Det er kun forstandere for skoler med brobygnings-/kombinationsforløb, der har besvaret spørgsmålet, og kun personer, der har svaret på spørgsmålet, er inkluderet i procentueringsgrundlaget. Således indgår de 3-4 forstandere, som har svaret "uoplyst" på de forskellige spørgsmål, ikke.

Spørgsmålsformulering: *Med afsæt i din erfaring, hvor stor betydning mener du så, at hvert af følgende forhold har for, at et brobygnings-/kombinationsforløb bliver en succes? Du kan svare på en skala fra 0-10, hvor 0 betyder "stort set ingen betydning" og 10 betyder "afgørende betydning".*

7.2 Barrierer – subjektive vurderinger

Der er større uenighed om barriererne end om succeskriterierne: Tabel 20 opgør, hvor stor betydning forstanderne på baggrund af deres erfaringer har oplevet, at forskellige forhold har haft for, at et brobygnings-/kombinationsforløb ikke har været en succes på alle områder. Tabellen graderer forholdene efter dem, som flest forstandere angiver, at de "ofte" eller "nogen gange" har oplevet har været en barriere.

- Mellem 65 og 81 pct. af de forstandere, som har besvaret spørgsmålene, mener, at "for få ressourcer til samarbejdet", "manglende anerkendelse af produktionsskolerne som uddannelsesstilbud" og "forskellige kulturer på skolerne" ofte eller nogen gange har været en barriere.
- Henholdsvis 58 og 50 pct. af forstanderne har erfaret, at "manglende netværk mellem skolerne" og "forskellige elevtaxametre" har været en barriere.
- Endelig har under halvdelen af forstanderne, som har besvaret spørgsmålene, erfaret, at følgende forhold har været en barriere: "afstanden til den tekniske skole" (41 pct.), "forskellige skemastrukturer på skolerne" (36 pct.), at "produktionsskolens elevtal er for lille" (28 pct.), "stor udskiftning blandt skolens personale" (20 pct.), og at "der er for mange udbydere af kompetencegivende uddannelser i området" (13 pct.).

Tabel 20. Barrierer for brobygnings/kombinationsforløb. Procent og antal.

	Ofte eller nogen gan- ge		Sjældent eller aldrig		N i alt
	Pct.	Antal	Pct.	Antal	
For få ressourcer til samarbejdet	81	26	20	6	32
Manglende anerkendelse af produktionsskolen som et udd. tilbud	71	22	29	9	31
Forskellige kulturer på skolen	65	20	36	11	31
Manglende netværk mellem skolerne	58	18	42	13	31
Forskellige elevtaxametre	50	15	50	15	30
Afstand til den tekniske skole	41	12	59	17	29
Forskellige skemastrukturer på skolerne	36	11	65	20	31
Produktionsskolens elevtal er for lille	28	8	72	21	29
Stor udskiftning blandt skolens personale	20	6	80	24	30
For mange udbydere af kompetencegivende uddannelser i området	13	4	87	27	31

Anm. Det er kun forstandere, hvis skole har brobygnings-/kombinationsforløb, der har besvaret spørgsmålet og kun personer, der har svaret på spørgsmålet, er inkluderet i procentueringsgrundlaget. Således indgår de 5-8 forstandere, som har svaret "uoplyst" på de forskellige spørgsmål, ikke.

Spørgsmålsformulering: *Der kan være forskellige grunde til, at et brobygnings-/kombinationsforløb ikke altid bliver så succesfuldt som forventet. Med afsæt i din erfaring, hvor ofte har du så oplevet, at følgende har været en barriere for, at et forløb ikke har været en succes på alle områder? Svarkategorier: Ofte, nogen gange, sjældent, aldrig.*

8 Hvad karakteriserer vurderingen af succesbetingelser og barrierer?

I dette kapitel er formålet at vurdere, hvilke forhold der kan være vigtige for, at bestemte forhold opleves som en succes eller som en barriere.

8.1 Skolens størrelse

I dette afsnit opgør vi ovenstående spørgsmål om succeskriterier og vurdering af barrierer på skolens størrelse, målt som antallet af årselever i 2004.

Tabel 21 opgør, hvordan forstandere fra skoler med henholdsvis 30-50 årselever i 2004 og 51 årselever eller flere i gennemsnit vurderer kriterierne for et succesfuldt brobygnings-/kombinationsforløb på svarskalaen, hvor 0="stort set ingen betydning" og 10="afgørende betydning". For hovedparten ligger forskellene under 1 i gennemsnit jf. sidste kolonne i tabellen. Alt i alt må forskellene således siges at være meget moderate set i lyset af, at der er tale om en 11-punkts skala.

De identificerede små forskelle er, at *mindre skoler i gennemsnit i højere grad end større skoler nævner, at vigtige succesbetingelser er:*

- At UU'erne er en del af samarbejdet (forskel på 2,1)
- At der tilføres særlige økonomiske ressourcer til samarbejdet (forskel på 0,6)
- Ledelsens opbakning (forskel på 0,7)
- Taxameterudligningen (forskel på 0,5)

Af tabellen fremgår det også, at *større skoler i højere grad end mindre skoler lægger vægt på følgende succeskriterium:*

- At der foreligger en skriftlig aftale for samarbejdet (forskel på 1,1)

Tabel 21. Sammenhænge mellem størrelse og succeskriterier. Gennemsnit og antal.

	30 – 50 elever		51 elever eller flere		forskel
	Gns.	Antal	Gns.	Antal	
At der foreligger en skriftlig aftale for samarbejdet	5,7	11	6,8	22	1,1
At UU'erne er en del af samarbejdet	5,7	11	3,6	22	2,1
At der tilføres særlige økonomiske ressourcer til samarbejdet	8,1	11	7,5	22	0,6
Ledelsens opbakning	9,5	11	8,8	22	0,7
At skolerne sætter sig ind i hinandens kulturer	8,9	11	8,8	22	0,1
Taxameterudligningen	8,6	11	8,1	21	0,5
At de ansatte har viljen og lysten til at samarbejde	9,8	11	9,6	22	0,2
At de ansatte føler ejerskab til projektet	9,2	11	9,4	22	0,2
At der er løbende dialog mellem skolerne om de elever, der deltager	9,6	11	9,4	21	0,2

Spørgsmålsformulering: jf. tabel 19 og spørgsmål 1 i spørgeskemaet appendiks 1.

Vender vi os mod sammenhængen mellem størrelsen og vurderingen af barrierer, jf. tabel 22, tegner der sig et billede af, at en større andel af *mindre skoler end større skoler* mener, at følgende forhold er en barriere

- Afstanden til den tekniske skole (forskel på 35 procentpoint)
- Forskellige skemastrukturer på skolerne (forskel på 14 procentpoint)
- For mange udbydere af kompetencegivende uddannelser i området (forskel på 22 procentpoint)
- Manglende anerkendelse af produktionsskolerne som uddannelses tilbud (forskel på 14 procentpoint)

Omvendt er der *en større andel blandt de større skoler end blandt de mindre skoler*, som peger på barrieren:

- Manglende netværk mellem skolerne (forskel på 32 procentpoint)

Vi må minde om, at det faktiske antal af skoler i de enkelte kategorier er lille, hvorfor procentdelene mange gange dækker over meget få skoler.

Tabel 22. Sammenhænge mellem størrelse og barrierer. Andel "ofte" og "nogen gange". Procent og antal.

	30 – 50 elever		51 elever eller flere		Forskel pct.
	Pct.	Antal	Pct.	Antal	
Afstand til den tekniske skole	64	7	29	5	35
Produktionsskolens elevtal er for lille	27	3	29	5	2
Stor udskiftning blandt skolernes personale	18	2	22	4	4
Forskellige elevtaxametre	46	5	56	10	10
Manglende netværk mellem skolerne	36	4	68	13	32
Forskellige skemastrukturer på skolerne	46	5	32	6	14
For mange udbydere af kompetencegivende uddannelser i området	27	3	5	1	22
For få ressourcer til samarbejde	82	9	80	16	2
Forskellige kulturer på skolerne	64	7	63	12	1
Manglende anerkendelse af produktionsskolerne som et uddannelses tilbud	82	9	68	13	14

Spørgsmaalsformulering: jf. tabel 20 og spørgsmål 1 i spørgeskemaet appendiks 1.

8.2 Afstand

Man kunne have en formodning om, at jo længere væk den nærmeste tekniske skole ligger, desto mere vil kulturen være en barriere. Dette er belyst i tabel 23, hvoraf det dog ikke ser ud til at, der er afgørende forskel på vurderingen af kultur som en barriere, alt efter hvor langt væk den tekniske skole ligger. Dette kan dog skyldes, at nogle skoler har flere samarbejder eller ikke nødvendigvis samarbejder med den tekniske skole, der ligger tættest på.

Tabel 23. Sammenhænge mellem afstand til nærmeste tekniske skole og oplevelse af, at kultur er vigtig for succesfuldt samarbejde. Gennemsnit og antal.

	0-5 km		6-20 km		20+ km	
	Gns.	Antal	Gns.	Antal	Gns.	Antal
Hvor stor betydning det har "At skolerne sætter sig ind i hinandens kulturer"	8,8	14	9,3	10	8,5	10

Spørgsmålsformulering: jf. spørgsmål 15.5. og spørgsmål 4 i spørgeskemaet appendiks 1.

8.3 Oplevelse af tilfredshed

I dette afsnit beskrives sammenhængen mellem vurdering af den effekt, som brobygnings-/kombinationsforløb har haft på de involverede elever og vurderingen af succeskriterier og barrierer for succes.

Af tabel 24 fremgår det, at de skoler, som i mindre grad mener at brobygnings-/kombinationsforløb har haft den ønskede effekt på de involverede elever, i gennemsnit lægger større vægt på følgende succeskriterier, end de skoler som i høj grad er tilfreds med forløbene:

- At der foreligger en skriftlig aftale for samarbejdet (forskul: 0,5)
- At skolerne sætter sig ind i hinandens kulturer (forskul: 0,6)
- Taxameterudligningen (forskul: 0,7)
- At de ansatte føler ejerskab til projektet (forskul: 0,9)

Der er ét forhold, hvor de skoler som i høj grad mener, at brobygnings-/kombinationsforløbet har haft den ønskede effekt, i højere grad understreger betydningen, end skoler der mener, at effekten kun i mindre grad er som ønsket, nemlig:

- Ledelsens opbakning (forskul: 0,9).

Dog må det igen påpeges, at forskellene generelt er meget små set i lyset af, at skalaen går fra 0 til 10.

Tabel 24. Sammenhænge mellem vurdering af effekt af brobygnings-/kombinationsforløb og succeskriterier. Gennemsnit og antal.

	I høj grad ønsket effekt		Nogen grad, mindre grad, slet ikke ønsket effekt		Forskul
	Gns.	Antal	Gns.	Antal	
At der foreligger en skriftlig aftale for samarbejdet	6,0	10	6,5	17	0,5
At UU'erne er en del af samarbejdet	4,5	10	4,1	17	0,4
At der tilføres særlige økonomiske ressourcer til samarbejdet	7,1	10	7,5	17	0,4
Ledelsens opbakning	9,5	10	8,4	17	0,9
At skolerne sætter sig ind i hinandens kulturer	8,6	10	9,2	17	0,6
Taxameterudligningen	7,5	10	8,2	17	0,7
At de ansatte har viljen og lysten til at samarbejde	9,6	10	9,8	17	0,2
At de ansatte føler ejerskab til projektet	8,9	10	9,8	17	0,9
At der er løbende dialog mellem skolerne om de elever, der deltager	9,4	10	9,8	17	0,4

Spørgsmaalsformulering: jf. tabel 19 og spørgsmål 14 i spørgeskemaet appendiks 1.

9 Skriftlig aftale med tekniske skoler

Det er interessant at undersøge, om der er forskel alt efter, om en skole har en skriftlig aftale til grund for et brobygnings-/kombinationsforløb eller ikke, og 1) hvor mange elever, der er involveret i et brobygnings-/kombinationsforløb, 2) hvad vurderingen af effekten af forløbet er, og 3) om en skriftlig aftale opleves at være vigtigt for et succesfuldt forløb.

Dette er belyst i tabel 25, hvoraf det fremgår, at skoler, hvor der ligger en skriftlig aftale til grund for brobygnings-/kombinationsforløbet, i højere grad end skoler, hvor der ikke ligger skriftlig aftale til grund vurderer, at:

- forløbet har haft den ønskede effekt for de involverede elever
- en skriftlig aftale er vigtig for, at et forløb bliver en succes

Omvendt er der ingen forskelle ud fra om man har en skriftlig aftale eller ej i forhold til, hvor mange elever skolen har haft involveret i et brobygnings-/kombinationsforløb.

Tabel 25. Skriftlig aftale for brobygnings-/kombinationsforløb fordelt på antal elever involveret i brobygnings-/kombinationsforløb, vurdering af effekt af forløbet på involverede elever, og oplevet betydning af at der foreligger en skriftlig aftale for samarbejdet. Procent, gennemsnit og antal.

	Ja skriftlig aftale		Nej ingen skriftlig aftale	
	Procent	Antal	Procent	Antal
Antal elever som deltager i brobygnings-/kombinationsforløb				
Ingen elever	20	4	23	3
Elever	80	16	77	10
I alt	100 pct.	20	100 pct.	13
Vurdering af effekt på elever	Procent	Antal	Procent	Antal
I høj grad	44	7	27	3
I nogen, mindre grad, slet ikke	56	9	73	8
I alt	100 pct.	16	100 pct.	11
Vurdering af betydning af skriftlig aftale for succes	Gennemsnit	Antal	Gennemsnit	Antal
	7,44	18	5,00	15

Spørgsmålsformulering: jf. spørgsmål 10.1, 13, 14, 15.1. i spørgeskemaet appendiks 1.

Appendiks 1: Spørgeskema

IP. nr.:

--	--	--	--	--

Samarbejde mellem produktionsskoler og tekniske skoler

Spørgeskema

Us. nr. 5774

De første spørgsmål handler om nogle fakta for din produktionsskole.**1. Hvor mange indskrevne elever havde din produktionsskole i alt i 2004?***(Sæt kun et kryds)*

- 0-50 1
51-100 2
101-150 3
151-200 4
Mere end 200 5

2. Hvor mange årselever havde skolen i alt i 2004?*(Sæt kun et kryds)*

- 30 eller færre 1
31-50 2
51-75 3
76-100 4
Mere end 100 5

3. Hvor ligger skolen?*(Sæt kun et kryds)*

- I hovedstadsområdet 1
By, med over 100.000 indbyggere 2
By, med mellem 15.000-100.000 indbyggere 3
By med mellem 5.000 – 15.000 indbyggere 4
(Lands)by mindre end 5.000 indbyggere 5
Landområde 6

4. Hvor langt er der ca. til den nærmeste tekniske skole?*(Sæt kun et kryds)*

- 0-5 km 1
6-10 km 2
11-15 km 3
16-20 km 4
Over 20 km..... 5

5. Hvor lang tid tager det ca. at komme fra produktionsskolen til den nærmeste tekniske skole med offentlige transportmidler (i dagtimerne)?*(Sæt kun et kryds)*

- 0-15 minutter 1
16-30 minutter 2
31-45 minutter 3
Mere end 45 minutter 4

6. Hvor langt er der ca. til den nærmeste anden produktionsskole?*(Sæt kun et kryds)*

- 0-25 km 1
26-50 km 2
Mere end 50 km 3

7. Hvor mange UU-centre henviser elever til din produktionsskole?Noter antal:

De næste spørgsmål handler om det samarbejde, som din produktionsskole indgår i med tekniske skoler. Med samarbejde tænkes *både* på

- 1) brobygnings- eller kombinationsforløb
og
- 2) andre forsøgsordninger, der har til formål at kvalificere eleverne til at gå i gang med/gennemføre grundforløbet på en teknisk skole
og
- 3) andet samarbejde eller netværk på ledelses- eller medarbejderniveau, fx samarbejde mellem vejledere eller sparringsnetværk.

Du skal kun tænke på nuværende samarbejde, ikke samarbejde der er afsluttet eller under opbygning.

Almindelig udslusning til tekniske skoler indgår ikke i definitionen af samarbejde.

Hvis din skole ikke har et samarbejde med tekniske skoler, bedes du gå til spørgsmål 17 side 8.

8. Hvor mange tekniske skoler samarbejder din skole med?

Noter antal:

9. Har din skole samarbejde med tekniske skoler om ...

(Sæt et kryds i hver linie)

	Nej	Ja	Hvis ja, noter antal:
1. brobygnings-/kombinationsforløb?	☐ 5	☐ 1	<input style="width: 50px; height: 25px; border: 1px solid black;" type="text"/>
2. andre forsøgsordninger møntet på elever?	☐ 5	☐ 1	<input style="width: 50px; height: 25px; border: 1px solid black;" type="text"/>
3. netværk mellem lærere, herunder samarbejde mellem vejledere.....	☐ 5	☐ 1	<input style="width: 50px; height: 25px; border: 1px solid black;" type="text"/>
4. netværk mellem ledere.....	☐ 5	☐ 1	<input style="width: 50px; height: 25px; border: 1px solid black;" type="text"/>

De næste spørgsmål (10-12) handler om hvert af de samarbejder, som du svarede "Ja" til i spørgsmål 9. Hvis din skole har mere end et samarbejde af en given type (fx to forsøg møntet på elever), bedes du tænke på det samarbejde, som du vurderer, er det vigtigste.

10. Angiv for hvert samarbejde, om der foreligger en skriftlig aftale.

(Sæt et kryds i hver linie)

	Ja, skriftlig aftale	Nej, ingen skriftlig aftale
1. Brobygnings-/kombinationsforløb	☐ 1	☐ 5
2. Andre forsøgsordninger møntet på elever?	☐ 1	☐ 5
3. Netværk mellem lærere, herunder samarbejde mellem vejledere	☐ 1	☐ 5
4. Netværk mellem ledere	☐ 1	☐ 5

11. Hvordan er hvert samarbejde finansieret?

(Sæt et eller flere kryds i hver kolonne)

	Brobygnings-/ kombinations- forløb	Andre forsøgs- ordninger møntet på elever?	Netværk mellem lærere, herunder samarbejde mellem vejledere	Netværk mellem ledere
1. Produktionsskolens taxametersystem	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
2. Teknisk skoles taxametersystem	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
3. Tillægstaxameter	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
4. EU-støtte	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
5. Forsøgs- og udviklingsstøtte	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
6. Andet	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1

12. Angiv for hvert samarbejde, hvor tilfredsstillende samarbejdet er forløbet indtil nu.

(Sæt et kryds i hver kolonne)

	Brobygnings-/ kombinations- forløb	Andre forsøgs- ordninger møntet på elever?	Netværk mellem lærere, herunder samarbejde mellem vejledere	Netværk mellem ledere
1. Meget tilfredsstillende	☐ 1	☐ 1	☐ 1	☐ 1
2. Ret tilfredsstillende	☐ 2	☐ 2	☐ 2	☐ 2
3. Ikke særlig tilfredsstillende	☐ 3	☐ 3	☐ 3	☐ 3
4. Slet ikke tilfredsstillende	☐ 4	☐ 4	☐ 4	☐ 4

De næste spørgsmål handler kun om brobygnings- og kombinationsforløb med tekniske skoler.

Du bedes tænke på alle de forløb, som din skole deltager i eller har deltaget i, dvs. også evt. afsluttede forløb.

Hvis din skole aldrig har gennemført et brobygnings- eller kombinationsforløb med en teknisk skole, bedes du gå til spørgsmål 17 side 8.

13. Hvor mange af de indskrevne elever (dvs. antal hoveder) på din skole, har deltaget i et eller flere brobygnings- eller kombinationsforløb med en teknisk skole i 2004? Du bedes angive tallet både i absolutte tal og som procent andel af alle indskrevne elever i 2004.

Elever i absolutte tal: elever

Andel af indskrevne elever i 2004: procent

14. Angiv i hvor høj grad de(t) brobygnings-/kombinationsforløb din skole deltager i eller har deltaget i, har haft den ønskede effekt for de involverede elever.

Hvis din skole har deltaget i flere forløb, bedes du foretage en samlet vurdering.

(Sæt kun et kryds)

I høj grad 1

I nogen grad 2

I mindre grad 3

Slet ikke 4

Forløbet har kørt så kort tid, at det endnu er for tidligt at vurdere effekten..... 5

15. Med afsæt i din erfaring, hvor stor betydning mener du så, at hvert af følgende forhold har for, at et brobygnings-/kombinationsforløb bliver en succes? Du kan svare på en skala fra 0 – 10, hvor 0 betyder "Stort set ingen betydning" og 10 betyder "Afgørende betydning".

1. At der foreligger en skriftlig aftale for samarbejdet (Sæt kun et kryds)

Stort set
ingen
betydning

Afgørende
betydning

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

2. At UJerne er en del af samarbejdet (Sæt kun et kryds)

Stort set
ingen
betydning

Afgørende
betydning

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Fortsætter...

Fortsat...

3. At der tilføres særlige økonomiske ressourcer til samarbejdet (Sæt kun et kryds)Stort set
ingen
betydningAfgørende
betydning
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
4. Ledelsens opbakning (Sæt kun et kryds)Stort set
ingen
betydningAfgørende
betydning
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
5. At skolerne sætter sig ind i hinandens kulturer (Sæt kun et kryds)Stort set
ingen
betydningAfgørende
betydning
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
6. Taxameterudligningen (Sæt kun et kryds)Stort set
ingen
betydningAfgørende
betydning
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
7. At de ansatte har viljen og lysten til at samarbejde (Sæt kun et kryds)Stort set
ingen
betydningAfgørende
betydning
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
8. At de ansatte føler ejerskab til projektet (Sæt kun et kryds)Stort set
ingen
betydningAfgørende
betydning
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
9. At der er løbende dialog mellem skolerne om de elever, der deltager (Sæt kun et kryds)Stort set
ingen
betydningAfgørende
betydning
 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

16. Der kan være forskellige grunde til at et brobygnings-/kombinationsforløb ikke altid bliver så succesfuldt som forventet.

Med afsæt i din erfaring, hvor ofte har du så oplevet, at følgende har været en barriere for at et forløb, ikke har været en succes på alle områder?

(Sæt et kryds i hver linie)

	Ofte	Nogen gange	Sjældent	Aldrig
1. Afstand til den tekniske skole	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
2. Produktionsskolens elevtal er for lille	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
3. Stor udskiftning blandt skolernes personale.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
4. Forskellige elevtaxametre.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
5. Manglende netværk mellem skolerne.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
6. Forskellige skemastrukturer på skolerne.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
7. For mange udbydere af kompetencegivende uddannelser i området	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
8. For få ressourcer til samarbejdet.....	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
9. Forskellige kulturer på skolerne	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4
10. Manglende anerkendelse af produktionsskolen som et uddannelsesstilbud	☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

TIL ALLE

De næste spørgsmål handler om det samarbejde, din produktionsskole har med andre kompetencegivende uddannelsesinstitutioner end tekniske skoler. Vi minder om, at vi med samarbejde *både* tænker på

- 1) brobygnings- eller kombinationsforløb
og
- 2) andre forsøgsordninger, der har til formål at kvalificere eleverne til at gå i gang med/gennemføre grundforløbet på en kompetencegivende uddannelsesinstitution
og
- 3) andet samarbejde eller netværk på ledelses- eller medarbejderniveau, fx samarbejde mellem vejledere eller sparringsnetværk.

Du skal kun tænke på nuværende samarbejde, ikke samarbejde der er afsluttet eller under opbygning.

Almindelig udslusning til kompetencegivende uddannelser indgår ikke i definitionen af samarbejde.

17. For hver af de uddannelsesinstitutioner, der er listet i tabellen nedenfor, bedes du angive, om din skole indgår i

A) brobygnings-/kombinationsforløb

B) andet samarbejde

	Brobygnings- /kombinationsforløb	Andet samarbejde
1. Handelsskoler	☐ 1	☐ 1
2. HF, VUC og lign.	☐ 1	☐ 1
3. SOSU	☐ 1	☐ 1
4. PGU	☐ 1	☐ 1
5. Landbrugsuddannelser	☐ 1	☐ 1
6. Andre	☐ 1	☐ 1

- 17.a Hvor mange samarbejdsaktiviteter har din produktionsskole i alt med kompetencegivende uddannelser (andre tekniske skoler)?

Noter antal:

- 17.b For hvor mange af disse samarbejder foreligger der en skriftlig aftale?

Noter antal:

17.c Hvor mange af skolens indskrevne elever, dvs. antal hoveder, har i 2004 deltaget i samarbejdsaktiviteterne? Du bedes angive tallet både i absolutte tal og som procent andel af alle indskrevne elever i 2004.

Elever i absolutte tal: elever

Andel af indskrevne elever i 2004: procent

18. Hvor stor en andel af skolens elever vurderer du vil kunne indgå i et brobygnings-/kombinationsforløb?

Angiv andel i ca. procent: procent

Mange tak for hjælpen.

Appendiks 2: Følgebreve

September 2005
Us.nr. 5774

Samarbejde mellem produktionsskoler og tekniske skoler

I efteråret 2005 gennemfører *Danmarks Evalueringsinstitut* (EVA) en evaluering af produktionsskoler's samarbejde med erhvervsskoler (tekniske skoler). Dette spørgeskema er et delelement i denne evaluering.

Spørgeskemaet fokuserer på **samarbejde mellem produktionsskoler og tekniske skoler**, og i lidt mindre omfang på produktionsskoler's samarbejde med andre kompetencegivende uddannelsesinstitutioner.

Med samarbejde tænker vi både på

- 1) brobygnings- eller kombinationsforløb
og
- 2) andre forsøgsordninger, der har til formål at kvalificere elever til at gå i gang med/gennemføre grundforløbet på en teknisk skole
og
- 3) andet samarbejde eller netværk på ledelses- eller medarbejderniveau, fx samarbejde mellem vejledere eller sparringsnetværk.

Resultaterne af spørgeskemaundersøgelsen skal give et **landsdækkende billede af omfang, typer og holdninger til samarbejde set fra produktionsskolernes vinkel**. Spørgeskemaet udgør derfor et meget vigtigt bidrag til evalueringen som helhed.

Den øvrige del af evalueringen gennemføres med 13 produktionsskoler og fire tekniske skoler. Alle skolerne skriver en selvevalueringsrapport, og flere skoler modtager et besøg af en dags varighed. Det sidste element i evalueringen er en registerundersøgelse hvor to til tre årgange af produktionsskoleelever følges i forhold til deres videre valg.

Alle resultaterne indgår i den samlede evalueringsrapport, som udkommer i maj 2006.

Det er *Socialforskningsinstituttet*, som står for at gennemføre spørgeskemaundersøgelsen for EVA. Der er tale om en totalundersøgelse, hvor vi beder alle produktionsskoleforstandere i Danmark om at svare. Vi håber derfor, at du vil afse tid til at svare på spørgsmålene, så vi kan få et korrekt billede af produktionsskolernes samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner. **Vi har også brug for dit svar, selv om din produktionsskole ikke har et samarbejde med en teknisk skole.**

Alle svar bliver behandlet fortroligt, og det er ikke muligt at identificere skolerne bag besvarelserne.

Det tager ca. 15 minutter at svare på spørgeskemaet og fristen for besvarelse er **fredag den 7. oktober**. Når du har svaret bedes du sende skemaet retur i vedlagte svarkuvert – porto er betalt.

Hvis du har spørgsmål, er du meget velkommen til at kontakte Marianne Svendsen, 35 25 46 43 eller Camilla Wang, 35 25 46 65 begge fra *Danmarks Evalueringsinstitut*.

På forhånd tak for hjælpen!

Hans Bay
Afdelingsdirektør

Oktober 2005
Us.nr. 5774

Sammenhænge mellem produktionsskoler og tekniske skoler

For et par uger siden modtog du et spørgeskema fra Socialforskningsinstituttet. Du blev bedt om at besvare nogle spørgsmål om, hvordan din skole samarbejder med tekniske skoler og andre kompetencegivende uddannelser. Da vi endnu ikke har modtaget din besvarelse, tillader vi os dette brev.

Måske har du ikke haft tid til at besvare spørgeskemaet, men vil gerne hjælpe med at gøre undersøgelsen bedst mulig. Hvis undersøgelsen skal give et korrekt og dækkende billede af, hvordan produktionsskoler samarbejder med tekniske skoler, er det vigtigt, **at forstandere på alle produktionsskoler deltager.**

Vi har allerede modtaget svar fra mange forstandere og det er vores håb, at du har mulighed for at besvare spørgsmålene **inden for den næste uges tid.** Dit svar er som nævnt strengt fortroligt. Hvis du har indsendt skemaet en af de seneste dage, kan indsendelsen have krydset dette brev. I så fald beklager vi ulejligheden.

Hvis du har spørgsmål til undersøgelsen, er du stadig meget velkommen til at kontakte Marianne Svendsen, 35 25 46 43 eller Camilla Wang, 35 25 46 65 begge fra Danmarks Evalueringsinstitut.

På forhånd tak for dit bidrag til en vellykket undersøgelse.

Venlig hilsen,

Hans Bay